Vers și cântec românesc (I) – Hariclea Darclée in memoriam

(Costin Popa – 3 februarie 2013)

Este titlul noului CD apărut recent la Casa de discuri Electrecord, un florilegiu de pagini vocale românești în interpretarea unor distinși artiști lirici autohtoni, de diverse generații. Lăudabilul demers reprezintă o restituire de mare valoare documentară și afectivă, într-un moment în care amintirea renumiților noștri cântăreți se cere menținută vie în memoria tuturor. Procesul de uitare este inerent, generațiile se schimbă și asemenea inițiative trebuie să continue pe toate căile. M-am bucurat să constat că noul dar discografic este primul dintr-o serie pe care o doresc cât mai lungă și substanțială. Să ascultăm...

Dedicat Haricleei Darclée, discul se deschide cu „Fluierașul" (George Stephănescu) și „Vai, mândruțo, dragi ne-avem" (Tiberiu Brediceanu), două rarități absolute care ne pun în contact peste timp cu muzicalitatea, limpezimea și coloristica vocii, cu dăruirea legendarei soprane pentru cântecul românesc. Publicarea acestor înregistrări se adaugă omagiului continuu pe care i-l oferă Festivalul și Concursul Internațional ce-i poartă numele în Brăila natală, fondate de celebra soprană Mariana Nicolesco.

În mod simbolic, ultima piesă a selecției este interpretată de tenorul Constantin Stroescu, reputat profesor de canto a șase dintre cântăreții prezenți pe disc: Elena Cernei, Dan Iordăchescu, Teodora Lucaciu, Lella Cincu, Viorel Ban, Iolanda Mărculescu. „Somnoroase păsărele" de Tudor Ciortea prezintă un glas din care cultura, poezia și rafinamentul răzbat la fiecare inflexiune.

Reîntâlnirea cu vocea de excepție a marii mezzosoprane Elena Cernei se face prin tălmăcirea liedului „Bagă, Doamne, luna-n nor" de Tiberiu Brediceanu. Profundele, prețioasele rezonanțe și vibrația emoțională ale artistei înzestrează doina și jocul de inspirație populară cu puteri nebănuite de autenticitate și simțire.

De altfel, Tiberiu Brediceanu este cel mai reprezentat compozitor pe disc, după Hariclea Darclée și Elena Cernei, cântă baritonul Mihail Arnăutu (solid și reflexiv povestitor în „Arde-mi-te-ai codru des"), soprana Elisabeta Neculce-Carțiș (expunere calmă în „Foaie verde pup de crin"), strălucitul maestru al liedului Dan Iordăchescu (cu binecunoscutele-i subtilități și nuanțe expresive, suprapuse căldurii glasului său baritonal în „Du-te dor cu Mureșul"), soprana Teodora Lucaciu (întruchiparea sincerității în „Cine m-aude cântând") și tenorul Ludovic Spiess (de la declamație la transfigurare în „Cine n-are dor pe vale").

Înaripata soprană Lella Cincu, basul cu glas catifelat Viorel Ban și tenorul de fermecător lirism Florin Diaconescu sunt interpreții liedurilor lui George Dima „Știi tu, mândro", „Groza" și „De ce nu-mi vii".

„Resemnare" de Ciprian Porumbescu primește prin catifeaua timbrului de aur cu irizații diamantine a ilustrului bariton Nicolae Herlea, o lectură semeață, plină de tragism răscolitor.

Basului Mircea Buciu îi revine versiunea stilată a liedurilor „Foaie verde sălcioară” și „Hai, mândro, pitiș, pitiș” de Emil Monția. După „Mândră, mândrulița mea” de același compozitor, în care soprana Arta Florescu își expune proverbiala proiecție de glas, doi titani ai vocilor grave masculine, bașii George Folescu și George Niculescu-Basu interpretează – primul, cu alură de splendid vocalist, „Duce-m-aș și tot m-aș duce” și „Zis-a mama” de Emil Monția, cel de-al doilea – renumit prin elocvența sonoră și umorul discursului, „M-a vorbit de rău vecina” de Ion Borgovan.

Creația lui Mihail Jora este ilustrată prin cinci piese: „Proză” (cu basul Nicolae Secăreanu, impresionant creator de atmosferă), „Păstrează” (în compania sopranei Iolanda Mărculescu, exponenta cântului ultra-cultivat), „Belșug” (lectură lucid-descriptivă a sopranei Emilia Petrescu), „Pasărea-naltă” (eleganță și finețe cu tenorul Valentin Teodorian) și „Înnoptare” cu soprana Eugenia Moldoveanu într-o minunată succedare de sonuri plutitoare, cursive.

Din lirica lui Sabin Drăgoi, tenorul Corneliu Fânățeanu cântă elegiac, melancolic, în pragul disperării chiar, celebrul lied „Crizanteme” iar Nicolae Florei, basul cu glas învăluitor, cântă „Frunzuliță de sub punte”.

Ce reunire de superbe voci în interpretarea bijuteriilor pe versuri de Alecsandri, Eminescu, Bacovia, Arghezi, Blaga, Eftimiu, Mariana Dumitrescu, Adrian Marinescu sau extrase din creația populară!

Printre colaboratorii – pianiști acompaniatori, nume reputate precum Theodor Rogalski, Martha Joja, Viorica Cojocariu, Doina Micu, Lisette Georgescu și alții. Cu emoție, l-am regăsit printre ele pe Nicolae Rădulescu, primul meu maestru de pian de acum aproape 60 de ani, aici însoțitor al vocii lui Nicolae Secăreanu.

Booklet-ul conține o amplă prezentare semnată de dr. Stephan Poen, serios documentată, ce vine adiacent unui CD de lux prin selecție și interpretare.

Cântăreți români de referință, opt soprane, o mezzosoprană, cinci tenori, trei baritoni și șase bași, iată fondul valoroasei restituiri. Următoarele discuri din serie nu trebuie să întârzie, pentru întregirea acestui veritabil tezaur al liricii românești.